

ISI 5

Alaeze

Ányī na-
enye gị onyinye
nwatakịrị a n'ọdighi ihe
o mere, onyenweanyi
baal. Ka ọbara ya me
ka iwe gị la.

A ga m enye
nwa m iji kwọ
ụgwọ mmehie
mkpụrụobi m.

Ndị bi na Palestin, ala ahụ ụmụ Izrel batara
n'ime ya, bụ ndị ọjọọ. A na-akpọkwa ha ndị
Kenan. Ha nwere asụsụ dị iche na nke ndị
Isreal, ha nejikwa madụ achụ-àjà ma nefekwa
arụsị ejiri ọla dị iche iche na osisi we me.

Chukwu dunyere ha ndị amụma na ndị n̄chụ-àjà ya ka ha gwa ha sị kwụsị ihe ojọọ ha neme ma ha egeghị ha ntị. Dịka otu Chukwu siri mebie obodo Sodom na Gomora n'oge Noa, otu ahụ ka o gesikwa bibie ndị obodo Kenan.

Otu ụbọchị
ányị gemecha buru ndi
ga na'achụ-àjà.

Ihe nke
a ajọka mana o
bu ihe kwesiri ime.
Ime mma i nwete
ihe oma, ime njo i
nwete ihe ojoo.

Mbido 14:18, 20:7; Onu Ogugu 22:4-8;
Deuteronomi 18:9-11

Ndi ahụ n'efe arụsị, ndi bi n'ime ala
ahụ é kwere ụmụ Izrel na nkwa,
lụsoro ụmụ Izrel oḡu mana Chukwu
nyere ndi ya ike i meri ha n'agha.

***Egwu
atughị gị ibata
n'ime ụlo nsọ!***

***!gaghị egbuzi
ụmụ ntaịrị ọzọ.***

Oge agha ọbara ahụ bịara na mmezu, ndị Hibru meriri ndị iro ha, ala nile ahụ we togboro n'ihu ha. Joshua we gwa ha okwu.

Nna nna ányị nke mbụ Abraham, si n'ime mba n'efe arụsị pụta. Chukwu we gwa ya okwu, kwe ya nkwa na ọ geme ya ka ọ buru obodo ukwu.

Chukwu gwakwa
ya na umu ya geje Ijpt nozuo
afọ nari-anọ, emecha na O ga-
akpoghachikwa ha n'ebe a anyi kwu
ta. Leenu, afọ nari-ise agaala ma
Chukwu emezuwo nkwa O kwere
Abraham. Ugbua baanu je birinu
n'ala a. Unu esokwala omume ndi
mmehie ndi bi n'ala a tupu anyi abia,
maka na Chukwu gakwa ekpe
unu ikpe dika o siri kpe ha.

N'ime ala ọhụrụ ahụ, ha nọ n'udo. Onye nile nwere ubi ya ma nwekwa ihe oriri dị ukwu. Chukwu goziri ha karịsịa madụ nile.

Bia rienu nri.

Ka ányī bụzọ weputa nkume a.

Dịka Chukwu siri kwuo, ụmụ Hibru mụbara we ju ala ahụ nile. N'ime obodo ha dum é nwere ihu oma na ikpe ziri ezi. Aha obodo ọhụrụ a bukwa Izrel.

Udo dịrị gi nwanne m nwányị. Kedụ ka azụ dị tata?

Ọ bụ azụ ọhụrụ esetara tata, dịka mgbè nile.

Jehova emeriwọ ndị
iro unu mana a ka nwere ofufe
arụsị n'ime ala a. Ghoronụ ta, onye
unu geso; ma-ọbụ chi ụgha ndị unu
bi n'ala ha ma-ọbụ Chukwu nke
Abraham. Mana mụ na ezinụlọ m
gefe Chukwu.

Chukwu ekwela na
ányị gefe chi ọzọ we hapụ
Chukwu ányị nke zoputara
ányị site n' Ijpt ma duokwa
ányị n'ime ọzara.

Ányị nekwe
nkwa na ányị gefe
nanị Chukwu.

Chukwu
chụpụkwara madu nile site
n'iru ányị ma ndị Amọraịt ndị bi
n'alaa tupu ányị abia. Ya mere
ányị gefe Onyenweányị n'ih
na ọ bụ ya bụ Chukwu.

Chi ányị dị nsọ; ma bụrụkwa
Chukwu ekworo; unu hapụ ya soro
arụsị, ọ ga-atugharịkwa merụọ unu
ahụ ma tigbuo unu.

Unu bụ ndị akaebe megide
onwe unu na unu aghorowo
Onyenweányị, si na unu gefe ya.

Ányị bụ
ndị akaebe.

A ga m ede
n'ime akwụkwọ a,
ogbugbandu nkea unu
na Chukwu mere ta.

Dịka ányị siri rubere Mozis
isi n'ihe nile, ányị genubere gị isi; nani ka
Onyenweányị nonyere gị ka o si nonyere Mozis. Onye
obula nupuru iwu Chukwu isi ga-anwụ.

Ndi n'achi umu Izrel
bukwa ndi ikpe
ndi ha na Chukwu
nekwu okwu ma ha
na-agukwara oha
Izrel akwukwo nke
ahụ Mozis dere.
Ha kowakwara
Iwu nke Chukwu
ma duokwa umu
Izrel n'inubere
Chukwu isi.

Opupu 21:28-29;
Joshua 24:15-24

Gini ka Iwu Chukwu
kwuru maka ehi gburu
madu.

Mosis kwuru si
onye nwe ehi ahụ ga-
akwu ugwo ihe nile o
mebiri, ma a gegbukwa
ehi ahụ.

N'obere oge ụmụ Izrel chetere
ọrụebube Chukwu rụrụ ha site
n'aka Mozis na Joshua. Ọñụ
juru ha obi n'ihi ha anọzighi
na mmegbu ndị Ijipt. Ha
fere Jehova chụọkwara ya
àjà dika o siri nye ha iwu.

Nna ányị, ọ bụ gini
mere ndị ọchụ-àjà jiri chọ
igbu atụrụ ányị? Ọ bụ na
mmụọ mbibi ahụ ga-agafete
kwa ọzọ dika o siri mee
n'Ijipt na mgbè ochie?

Mba nwa m ọdighi
mmụọ mmebi na-abianụ
kama ọbara atụrụ a gekpuchi
mmehie ányị mekwa ka ányị
bụrụ ndị anabatara anabata
n'iru Chukwu.

Ụmụ Izrel kwere
Joshua na nkwa na
ha gefe Chukwu ma
debekwa iwu ya nile,
mana ọ bughị ha dum
mezuru okwu ha

Oge ọ dịka ọrụebube Chukwu ọ
kwụsịtụrụ, ndị ogbo Izrel ndị so
Joshua ha n'azụ chefukwara Chukwu
ebighịebi. Ha malitere ife arụsị ma na
akpoku ndị nna nna ha nwurụ anwụ.

Dika Joshua doro ha aka na nti, Chukwu dunyere umu agha si na obodo ndi nefe arusi ka ha bibie umu Izrel.

Mba! Baal zoputa m!

Yahhh!

Ndi Ikpe 3:7-8, 12-13, 4:1-2, 10:6-7

Ìgbè ikpe dara n'elu isi ụmụ
Chukwu, ha chetakwara Iwu
Ya we kwuputa ma chegharịa
site na mmehie ha.

Jehova biko
gbaghara ányị
mmehie ányị ma
nyeghachi ányị udo.

Ìgbè ha kwuputara mmehie
ha dum, o gbaghara ha
ma nyeghachi ha ala ha.

Ọzọ, ike gwurụ umụ Izrel isokwa n'uzọ ndị ikpe na-achị ha n'uzo Chukwu. Ha kpebikwara na ha chọrọ Eze nke ga-achị n'etiti ha.

Ányị gejide ala unu maka ọganiru alaeze. I nwere ike hapụ nwa gị nwányị ebe a, ányị gelekọta ya ányá.

Onye amuma na onye ikpe, aha ya bu Samuel, dokwara ha aka na nti si ha na ihe ahụ putara na ha achokwaghị ka Jehovah na-achị ha. Mana umụ Izrel choro idị ka ndi mba ndi ozo nwere eze n'achi ha. Okwukwe ha n'ime Chukwu adaala. Onye Eze ha nke mbu aha ya bu Saul mere ha aru, o nakwara ha ego ha na ihe ozo obula masiri ya. O jikwa umu ha nwoke na nwanyi we mere ohu.

Ìgbè Sọl, Eze Izrel, kawara nka, ajo mmuo bara ya n'ime ya ebido newe oke iwe.

Otu ubochi o were akụ choo itugbu otu okorobia na-akuru ya egwu aha ya bu Devid.

Sọl nokwa n'eme mmehie n'aga n'iru. O nweghi onye o huru n'anya. Ujo n'atu ya mgbè nile. Mmuo ojo ndiahu no ya n'ime no n'aturu ya asi na ha genye ya ike na akụ n'uba. Mana ihe ha nyere ya bu mmpagbu ya na aliji obi.

1 Samuel 8

Sọl kwụsiri
ijụ Chukwu
nke dị ndụ
ase we je
n'ajụ nwányị
amoosu.

A na m ahụ
ọchịchiri. Ọ dighi
mma. I ga-anwụ
n'agha ma onye ọzọ
gewere ọnọdụ gi.

Sọl nwurụ n'agha ma mkpuru
obi ya ka a tọbara n'ọkụ mmụọ.

Chukwu hōrō okorōbịa iji nōchie ányá Sọl dika Eze. Ọ bụkwa onye na-azụ aturụ nke hụrụ Chukwu n'ányá ma nedebe iwu ya; ọ bụkwa ya ka Sọl chọburu itugbu mgbeahụ ọ ka dị ndụ.

Onye Nwem bụ onye n'azụ m dika aturụ, odighi ihe korom. N'ebeta-nri nke ahijia ndu ka Ọ neme ka m'makpu. Ọ neweghachi mkpuru obim.

Devid bụ onye eziumume nke Chukwu hụrụ n'ányá. O nwere ike ibụ onye mgbaputa nke madu ahụ site n'aka mmehie na onwu? Devid o nwere ike ibụ onye é kwere na nkwa?

I Samuel 18:10-11, 31:4,
16:1-13; Abu Oma 23: 1-3

Devid dere: Onye ihe nagara nke-oma ka madu ahụ bu nke nejeghi ije na ndumodu ndi nemebi iwu, Nke neguzoghi kwa n'uzo ndi mmehie, Nke nanoghi kwa n'onodu ndi nakwa emo. kama n'iwu jehova ka ihe-uto-ya di; o bu kwa n'iwu-ya ka o natughari uche, ehihie na abali.

Ọ gadi kwa ka osisi
akuworo n'akuku iyi
juputara na mmiri, ọzọ,
akwukwo-ya adighi-
akponwu; Ihe ọbula kwa
nke ọ neme, ọ neme
ka ọ ga nke-oma.

Ọ bughị otu a ka ndị
nemebi iwu di; kama
ha di ka ibobo-oka
nke ifufe nefesa. N'ih
nke a ndị nemebi iwu
agaghị-eguzosi ike
n'ikpe, Ndi-mmehie
agaghị-eguzosi kwa
ike na nzuko ndi
eziomume. N'ih na
Jehova mara ọzọ ndi
eziomume, Ma ọzọ ndi
nemebi iwu gala n'iyi.

Ìgbè Sọl nwurụ,
Devid ghokwara Eze
ala Izrel. O we duo ndi
ya n'ife Chukwu ma
n'idebe Iwu Ya.

Nyeghachi nwányi
a ala ya, hụ na anaghi
ya ụtụ ọzọ.

2 Samuel 2:4;
Abuoma 1;
Ọlụ ndi-ozì 13;22-23

N'okpuru ọchichi Devid,
umụ Izrel bara ụba ma
biewa ndụ ezìomume.

Chukwu gwara Devid ọtụtụ okwu, o kpuughekwarara ya ọtụtụ ihe maka oge n'abịa n'iru. Devid dekwara maka mkpuughe ndị a n'ime akwụkwọ abụ ọma. Ọtụtụ n'ime okwu ahụ emezuolarị.

Ọ geji eziumume kpe ndị-Gị ikpe, Ọ geji kwa ikpe ziri ezi kpe ndị-Gị ewedara n'ala. Ọ gekpe ndị ewedara n'ala n'etiti ndị-Gị ikpe. Ọ genye ụmụ nke ogbenye nzọpụta, zọpịa kwa onye-mmegbu. Onye eziumume gewepụta akwụkwọ n'ụbọchi nile ya dika osisi ndụ; ọtụtụ udo gadi kwa rue mgbè onwụ agaghị-adi. Ya nwekwa ike n'aru madu site n'otu oke osimiri rue oke osimiri ọzọ, site kwa n'osimiri rue nsọtụ nile nke ụwa.

Devid bụ onye eziomume mana ụfọdụ mgbe, ọ neme mmehie. Nkea gosiri na ọbụghị ya bụ onye nzọpụta ahụ é kwere na nkwa. Ihe ndịa ka o dere gbasara onye nzọpụta ahụ:

É, eze nile gakpọ isi ala nye ya:
Mba nile gefe ya ofufe. Ọ gesi
n'aka nzọgbu na n'aka ime-ihe-
ike gbapụta mkpụrụobi ha: ya
dịkwa ndụ! Agekpe kwa ekpere
banyere ya m̀gbè nile; ogologo
ụbọchị nile ka a ga-agozi ya. Ka
aha-Ya dịrue m̀gbè ebighiebi;
n'iru ányá nwụ ka aha-ya gamụ
omumụ: madụ gagozikwa onwe-
ha nime ya: mba nile gakpọ ya
onye ihe nagara nke-oma.

Abụ oma 72

Chukwu gwara Devid: ògbè I nwùchalarì, a ga m eme ka alaeze gì guzosie ike n'okpuru nwa gì nwoke. Ọ ga-arurum ụlọ ebe ofufe ma agam eguzosi alaeze ya ruo ògbè ebighiebi.

Ògbè Devid nwurù, nwa ya Solomon ghokwara Eze (nari afo-itoolu-na-iri-asaa-na-otu tupu Kraist). Site n'usoro Chukwu nyere Devid, Solomon wuru Chukwu ụlọ ofufe (nari afo-itoolu-na-iri-isii-na-isii). Nke ahụ ka é jì nọchie ányá ụlọ ikwu ahụ nke ha jiri kpagharịa n'etiti ozara.

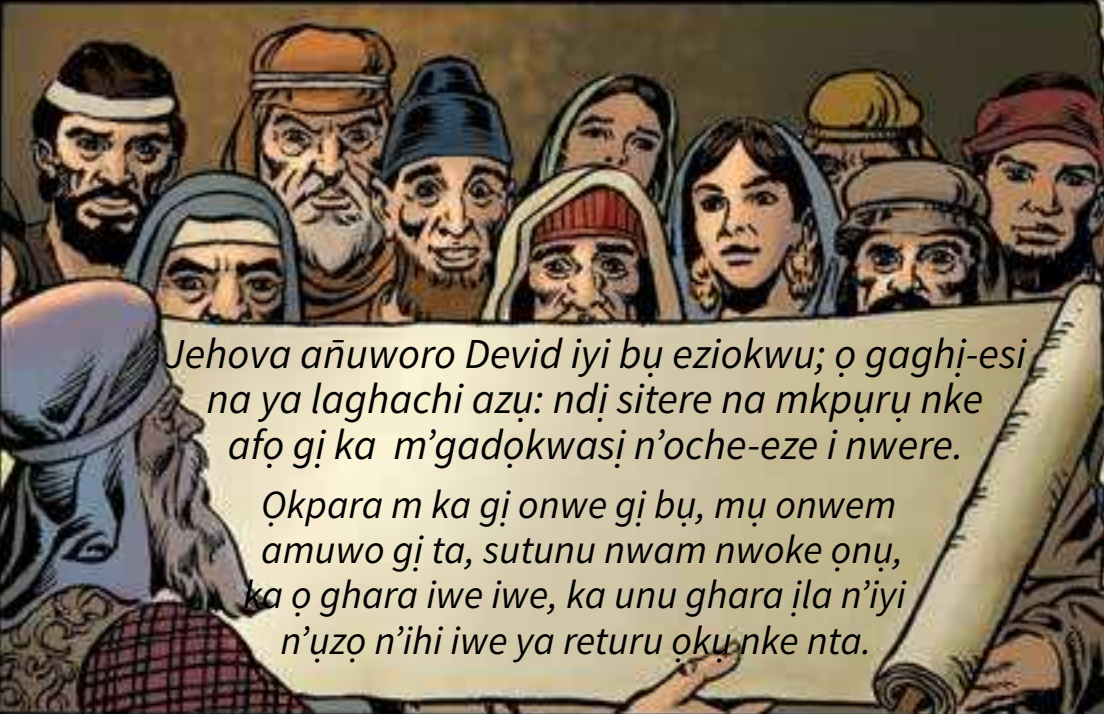
Ụmụ Izrel
bakwara ụba
nke ukwu. N'ezie
Chukwu mezuru
nkwa o kwere
ịkpobata ha
n'ime ala ha ma
goziekwa ha.

Mana é nwere otu nkwa
Chukwu nemezubeghi-
nkwa nke ọbibia onye
nzọpụta nke gakwa ebibi
orụ-aka ekwensu. Ụmụ
madụ ka nọkwa n'eme
nmehie, ọbara anumanụ
ka bụkwa ihe é ji ekpuchi
mmehie. Obi dị ha mma
na Chukwu nyere ha otu
ha gesi nekpuchite nmehie
ha ka a neche oge é dere
na onye nzọpụta ga-abia
wepụ mmehie ebighiebi.

2. Samuel 7:12-16;
Abu Oma 72:1-20

Ndi madu biara n'ulo ofufe ahụ ige nkuzi si n'ime Akwukwo Nso. Nke tokarichara ha bu nkuzi gbasara onye nzoputa nke ga-abianu.

Jehova anuoro Devid iyi bu eziokwu; o gaghi-esi na ya laghachi azu: ndi sitere na mkpuru nke afo gi ka m'gadokwasị n'ochē-eze i nwere.

Okpara m ka gi onwe gi bu, mu onwem amuwo gi ta, sutunu nwam nwoke onu, ka o ghara iwe iwe, ka unu ghara ila n'iyi n'uzo n'ih iwe ya returu oku nke nta.

Devid dere otutu ihe banyere onye nzoputa nke n'abianu ihe nke si n'onu jehova puta nasi onye-nwem, nodu ala n'aka-nrim, rue mgbè m'gedo ndi-iro-gi ka ihe-ngbakwasị ukwu-gi abuo. (abu oma 110:1) ochē-eze-gi, chineke, nadiru mgbè nilè ebighiebi: nkpa n'aka-eze nke izi-ezi ka nkpa-n'aka-eze nke ala-eze-gi bu. ihuwo ezimume n'anya, we kpọ nmebi-iwu asi: n'ih i nke a chineke-gi, tere gi manu obi-uto n'isi karia ndi-ibe-gi.

(abu oma 45:6-7)

Mkpughe ndi ọzọ banyere
onye nzọpụta nke na-abianu

Ọzọ, Mụ onwem geme ya okparam, Onye
kachasi ihe nile elu n'ebe ndi-eze nke ụwa nọ.
(Abụ ọma 89:27)

ime ihe di gi uto atowom uto chineke; iwu-gi
di kwa n'ime obim.
(abụ ọma:8)

m'gasaghe onum n'itu ilu: m'gekwuwa
okwu-omimi di iche iche n'uba, bu nke
sitere na mgbe ochie: (abụ ọma 78:2,
matiu 13:34-35)

Devid dekwara ihe ndi di
omimi gbasara Mezaja na-
abianu
dika mmiri ka awusiworom,
okpukpum nile ekesawo
onwe-ha: obim aghowo
ihe dika wax; o lowo
mmiri n'etiti afom. ikem
akpowo nku dika osisi; irem
narapara kwa n'agbam;
o bu kwa n'aja onwu ka
i natogbom. nzuko ndi
n'eme ihe ojoo agbawom
gburugburu, ha nadupu
akam abuo na ukwum abuo.
ha nekerere onwe ha uwem,
n'elu ihe m'neyi n'aru ka ha
nefe kwa nza.

(abụ ọma 22:14-18)

Solomon nwere ọchịchị ogologo na nke bara ọgarányá. Ma ìngbè ọ nwụsiri, ọkara ugwu nke Alaeze ahụ gbawara we me onye nemebi iwu, aha ya bụ Jeroboam, eze (nari afo-itoolu-iri-asaa-na-ise tupu Kraist).

Nke a bụ Chineke nke mere ka unu si n'Ijpt pụta, ndia bụ kwa ndi-nchụ-àjà-ya

Mana kedụ maka iwu nke Mozis na ụlo ukwu Chukwu wuru na Jeruselem?

1Ndi Eze 12:20, 28-29: Abu Oma 2:7, 12, 22:6, 14-18, 40:8, 45:6-7, 78:2, 89:27, 110:1,4, 132:11; Matiu 13:34-35

Alaeze ugwu di ányá site n'Ụlo Nso di na Jeruselem ya mere ha jiri wuru ebe ofufe nke ha we ruokwa arusi n'oyiyi ehi olaedo.

É nwere otutu ụzọ
i gakwuru Chukwu. Ụfodu
madu n'akpo ya allah, ụfodu
n'akpo ya chemosh, mana ányị
ga-akpo ya baal.

Kedukwanu maka Akwukwo Nso
nke Chukwu nyere ndi-nchụ-àjà-ya? O nyere
ányị iwu si enwela Chi ozọ. O nekwu na é
nwere nani otu Chukwu na otu ụzọ ya.

***I chere na
Chukwu dị warara?***

Achọghị m ịnu ihe a ọzọ. Ofufe baal buzi okpukpe ndị ọchịchị na-achi n'ala a. A gegbu ndị nekweghi ekwe.

O baal nara àjà
ányī site n'aka di
umeala.

Ìgbè ndị n̄chụ-àjà họtara oke ehi ahụ
ka ọ buru ihe oyiyi a gefe ofufe, ha họtọ
kpomkwem ihe oyiyi Lusifa, n'amaghi
ama, cherọb nke nmehie. Ha nọ n'efe
ekwensu ma obi dịkwa ya uto n'ihhi na ọ
nekupu ha site na nkwa Chukwu kwere
banyere onye nzọputa nke na-abianu.

Ngọzi ka i di, eze nwányi nke eluigwe.
Nne nke Chukwu nuru ekpere anyi ma
gbaghara anyi nmehie anyi.

Kedu ihe i neme
n'ala di nsọ?

N'aha Jehova, Onye unu siri n'ebe ya
puo, nuru okwu Chukwu. A ga-amu nwa nwoke site
na mkpuru Devid. Site n'agburu ya ka onye mgbaputa
gesi bia, aha ya bukwa Josaja. O gisure kwa ndi-
nchujaja-baal n'elu ebe-ichu-ajaja a.

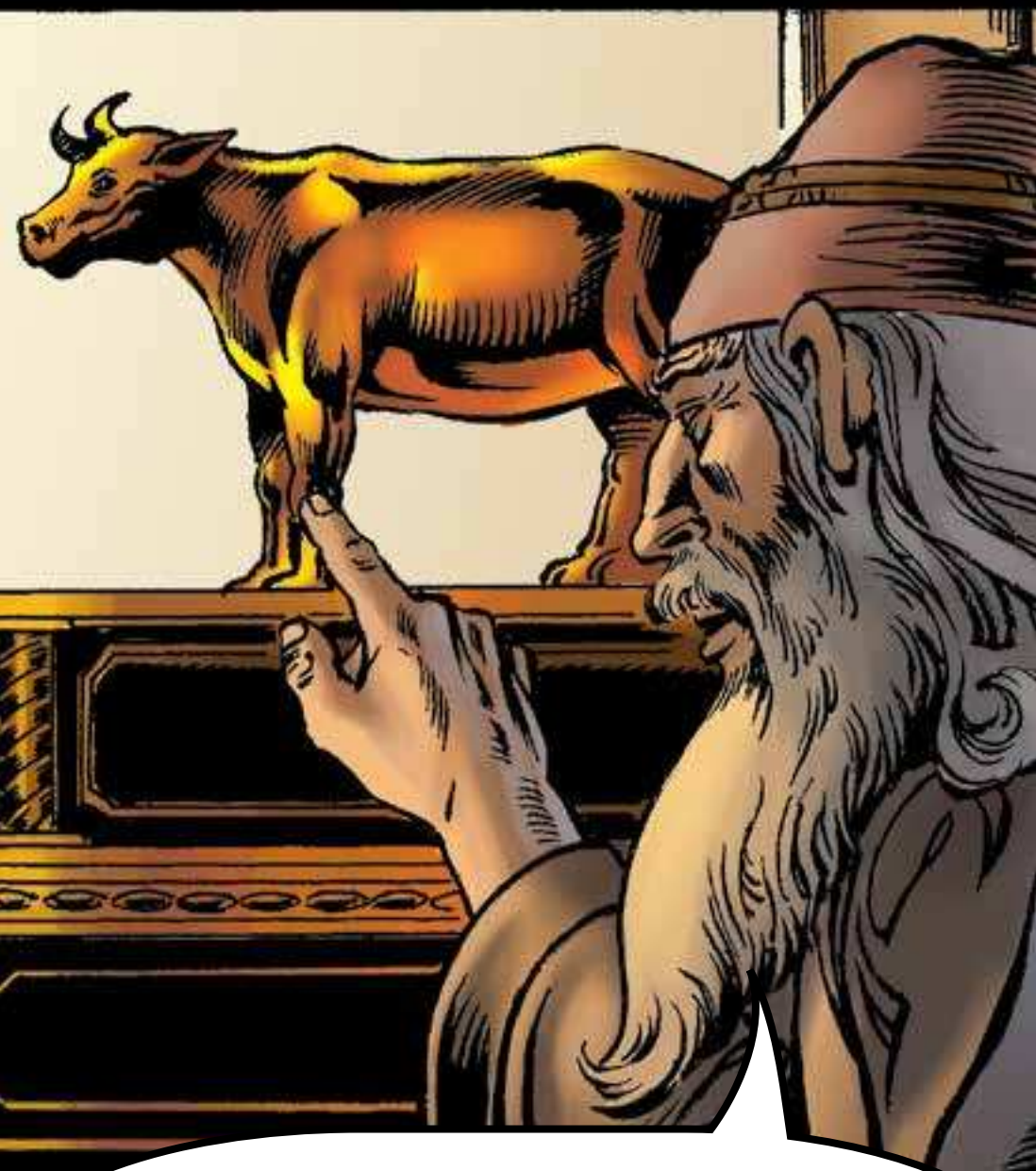
1 Ndi Eze
12:28, 13:1-
2; Jeremaia
44:17-25,
Ezekiel 1:10,
10:14, 28:14

Kedu ka i gesi kwuo ụdi
ihe a? O nweghi onye nekwu
ọdinihu ma ọbụghị chi.

N'okwu Jehova, a sịm unu, na
ọkpụkpụ nke ndị-ñchụ-àjà ndịa ka
Josaia gesure n'elu ebe-ichụ-àjà a.

Chukwu genye gi ihe iriba-ama na m nekwu maka ya. N'ụbọchị a ọmaricha ebe-ichụ-àjà i wuru iji fe arụsị ogbi, gagbawa abụọ ma ntụ nile nọ na ya gawụsị kwa.

! na-anụ kwa mkpọtụ inyinya
ọkachamara nke a na-eme? O chere
na ya ziri ezi ma ndị ọzọ ezighi ezi!

Jide ya! Gbuo ya.
Kedu ka ọ gesi kwuo okwu
megide okpukperechi
onye ọzọ!

Aka m
akponwuola, Jehova
atawo m ahuhu. Kpee
ekpere ka o gwo m.

Jehova, bụ
Chineke gosi anyị
amara gị tata, gwọọ
aka onye eze a.

Ọ bụ
ọrụebube, Chukwu
agwọwo aka m.

1 Ndi Eze 13:2-6

KUWASIA!

BOOOM!

EIII!

Mbaaaaa!

Jehovah
igbughi oge?

N'ezie i bụ onye nke Chineke, n'ihị na ọ dighị onye amụma ebea nke meworo ihe dị otu a. Sorom, anyị gewere ihe-oriri na ihe-ọñụñụ wetara onwe anyị ume. M'genye kwa gị akụ na nsọpuru n'ihị oke efufe i n'efe Chukwu ta.

Mba, enweghị m ike iso gị gaa, Chineke gwara m ka m gharakwa iri ihe ma-ọbụ ịñụ mmiri ka m nọ n'Izrel. Ọ sịkwa m si ụzọ ọzọ n'abughị ụzọ m si bịa.

O mebiwo
okpukperechi m. Ọ dighi
ihe ọduru.

Mana i kwuru si na a gesure
okpukpu ndi nchụ-àjà n'elu ebe
ichụ-àjà a. Ugbua ebe ichụ-àjà
ahụ emebiwo mana odighi onye
nwurunu.

Ọ bụ okwu
Chukwu, ọ
bughi okwu m.

1 Ndi Eze 13:5, 7-9

Dika Chukwu nyere ya n'iwu onye amuma ahụ laghachiri site n'uzo ozo n'abughị uzu o siri bia. Ubochi abuo agala ma oribeghi nri ma-obu nno mmiri. Aguu nri na mmiri nokwa na-agu ya. Umụ ndi ikom abuo ndi no n'efe ehi olaedo n'ubochi ahụ we soro ya ka ha mara uzo o si ala.

Nna ányī, agaghị m
ekwete ọ bụrụ na m ahụghị
ya. Ọ dị nnoọ ka ndị amụma
ochie nke Izrel!

Ngwa!
Jikwaa ịnyinya
ibu m. Ka m je
chọọ ya.

Nna anyị, i
chere na ihe o
kwuru bụ eziokwu?
Ọ bụ sọ Jehova bụ
Chukwu dị ndụ?
Arụsị ányī ndị a ha
bụ sọ osisi na
ọlaedo?

Ọ chọtakwara onye amụma nke Jehova ebe ọ nọ nezu ike, n'okpuru osisi. Ọ chọrọ ka nwoke ike a buru enyi ya. N'oge gara aga ọ bukwa onye amụma Jehova, mana ịgbè obodo kewasiri, o we soro ife arusi nke ndi obodo ya. Ihe o chere bu, "ekpukperechi nile ọ bughị otu?"

Ọ ga-abụ ị bụ nwoke nke Chukwu si n'ala
Juda we bịa? Ọ dika ike gwurụ ị. Bia n'ụlọ m ka
m nye ị ihe oriri na ihe ọñụñụ.

Enweghị m ike ya,
Chukwu gwara m erila
ihe ọbụla n'ebea.

Chukwu Imela,
akpịrị n'akpọ m nkụ.

Mana le, a bụkwa m onye
amụma dika ị, ma n'ụtụtụ a,
onye mmozi nke Jehova gwara
m sị kpọta ị na be m ka i nwete
ihe oriri na ihe ọñụñụ.

Nri nke a tọrọ
ezigbo ụtọ mana
ka m bịa laghachi
obodo Juda, ebe
m si.

Jehovah ekwuwo okwu: “Maka na i geghi olu m i debe
iwu m nyere gi, i we rie ma n̄uo n’ebe a, ozu gi agaghi
alaghachi Juda ka e lie ya n’ebe olili ndi ezinụlọ gi.

Nna ányị, ọ dika i
nebu amụma. Chukwu ọ
gwakwara gi okwu?

É, nwa
m, oge mbụ
n’ime ọtụtụ
afọ.

1 Ndi Eze 13:10-22

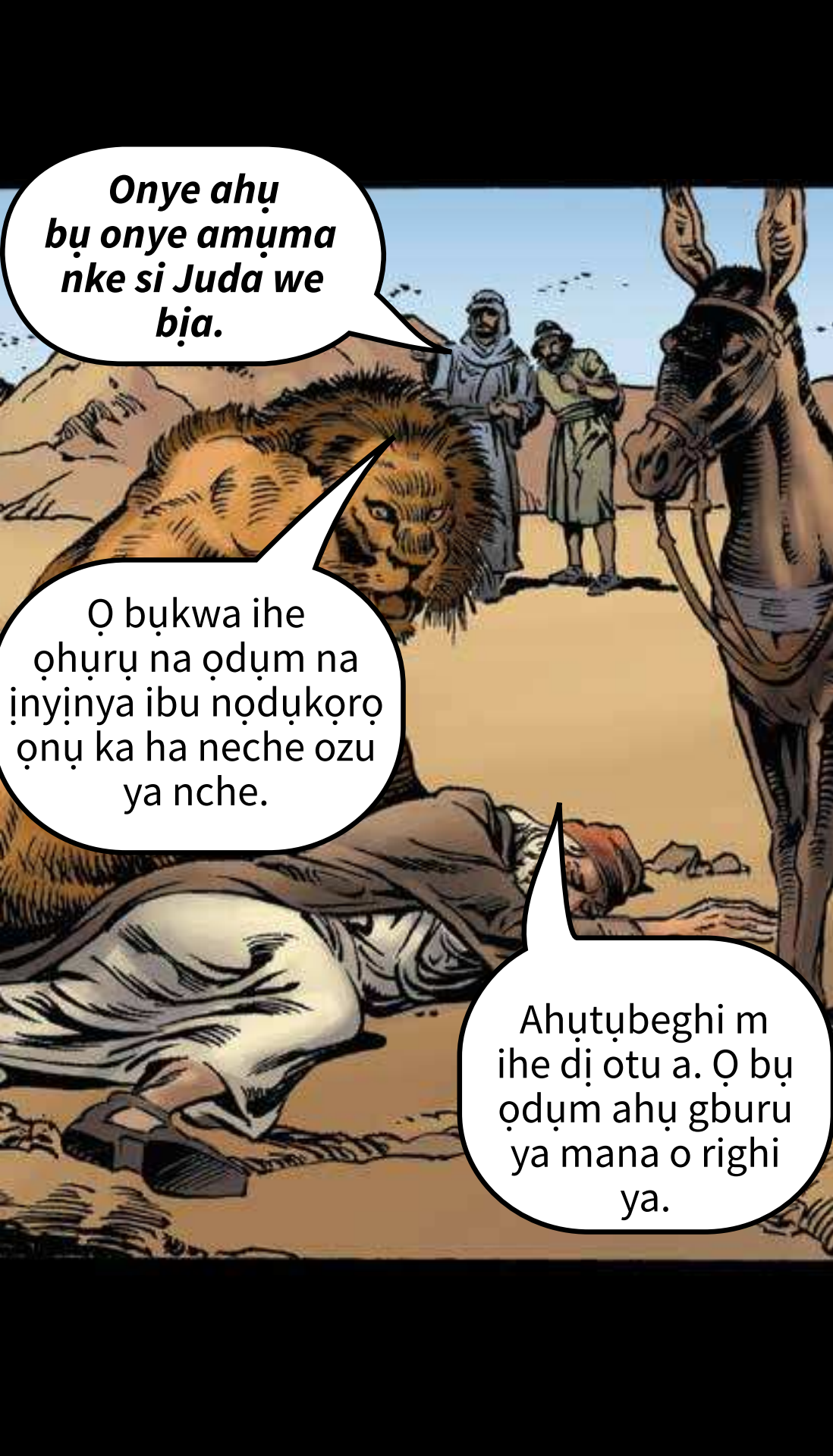
Ọ pụtara na ọ
ga-anwụ?

Egwu n'atu
m i si é, ma ọ
bụ mụ kpatara
ya.

Onye amụma ahụ ji obi ụjọ pụọ maka na ọ mara na Chukwu gomezuru okwu ya. Ọ ma na ọ ga-anwu mana ọ tughị ányá na ọ ga-abia ngwa ngwa ma ọ bụ n'ụzọ dị otu a.

**Onye ahụ
bụ onye amụma
nke si Juda we
bia.**

Ọ bụkwa ihe
ohuru na odum na
inyinya ibu nodukoro
onu ka ha neche ozu
ya nche.

Ahutubeghi m
ihe di otu a. O bu
odum ahụ gburu
ya mana o righi
ya.

Onye amuma nke ụgha ahụ buru ozu nwoke ahụ Chukwu zipuru, wee lie ya n'ili ya n'etiti ndị amuma baal nke dị nso n'ebe Chukwu mebiri ebe n̄chụ-àjà ahụ.

Chukwu gburu ya n'ihì nnupu isi ya. N'ezie ihe nile o kwuru ga-abiakwa na mmezu.

É liri nwoke ahụ nke Chukwu zitere ma n'oge na-adighi ányá, ndị nile chefuru ewezuga madu ole na ole. É dozikwara ebe n̄chụ-àjà ahụ mana afo-nari-atọ gasiri ma ndị madu ka nefe baal n'ebe n̄chụ-àjà ahụ. O dighi kwa onye surere okpukpu ha n'elu ebe ahụ dika onye nke Chukwu zitere buru n'amuma.

1 Ndi Eze 13:23-31,
2 Ndi Eze 21:24, 22:8-11, 23:1-3

Afo nari ato ka e mesiri, otu eze aha ya bu Josaja nokwasiri n'ochi-eze na Juda (nari-afu-isii-na-iri-anu tupu Kraist). O gbagoro n'Ulo Nso we chota otu Akwukwo Nso. O kpasuru ya iwe, mgbe o choputara na mba ahụ nile echezowo Chukwu di ndu ma neso arusi. Ya mere o we nye ndi okenye nile, ndi nchua-aja, na ndi nile bi na Jerusalem iwu ka ha bikaota onwe-ha inu akwukwo a.

There mere ha n'ihie mmehie ha wee kweta irube isi n'okwu nile di n'akwukwo ahụ.

**Nne di nsọ
zọpụta ányị!**

Ndị madụ rubere isi n'iwu Chukwu ma bibie arụsị nile dị na ala ha. Ha gburu ndị n̄chụ-àjà nile na-esurere anwu, onwa, mbara ala na eze nwányị eluigwe ihe nsureoku.

Iwu nke Chukwu, nke Mozis nyere,
kporo mmeko nwoke na nwoke
asi, ya mere ndi nile neme nke
ahụ ka a chupuru n'ala ahụ.

**Ndi ojoo
nenweghi ndidi!**

Ha chụpụ kwara site n'ala ha
ndị nile ha na mmụọ ojọọ
na-akpa nkata, ndị nile na-
agba ndị mmụọ ase, ndị
na-ajụ ase na ndị amoosu.

*Kuwasiya boolu
kristal ya ma kpọ
ulo ya oku*

2 Ndị Eze 23:5,7,10,24

Josaia we gbago n'ebe di elu ahụ ebe onye amụma ahụ na Jeroboam, eze nke mbụ ndị Alaeze Ugwu, kporo ihu afo nari ato gara aga.

Ha kwasi ebe nchụ-àjà ahụ, mebie arụsi ya nile, gbutuo osisi ya nile ma gwerie ha ka ntụ.

Nani otu Chukwu ka é nwere, a naghị efe ya site na arụsi. Ndi-nchụ-àjà ụgha é meela ka ndi madu noro na ebe di anyá site n'ebe Jehova no.

! ga-anwuriri.

Ọzọ, ebe-ichu-
àjà gbawara, ma
ntụ ya kwafusie

É gburu ndị-nchụ-àjà
ụgha nile ma kpọọ ozu
ha ọkụ n'elu mkpọmkpọ
ebe nke ebe ichụ-àjà.

Ili ndị-nchụ-àjà ụgha ahụ nọkwa na
akụkụ ebe ahụ. Ime ka ndị madu
ghara ije fewe ofufe n'ili ha, Josaia
weputekwara ọkpukpụ ha nile we
kpọọ ya ọkụ n'elu ebe ichụ-àjà ahụ.

2 Ndi Eze 23: 15-16

**Kpọ
ọkpụkpụ nile
ahụ ọkụ.**

Otu a ka amụma gbara
afọ narị atọ siri bịa na
mmezu dika onye amụma
buru n'amụma ya.

Ngwanụ hapụ
ọkpụkpụ ya kpọọ ndị
ożo ọkụ. Ofufe arụsị ga-
alariri ma ọ buru na ányị
chọ ka Chukwu gozie ányị.

Eze m, nke a bụ ili onye nke
Chukwu nke si na Juda bịa, ihe fọrọ
nke nta ka ọ buru narị afọ atọ gara aga. O
buru amụma gbasara ụbọchị taa. O kwuru
sị na nwoke aha ya bụ Josaja, nke bụ gị, ga-
abịa me ihe dum a nke I mere tata.

Ngozi dịrị gị,
Onyenweányị na Chukwu ányị,
Eze nke ụwa nile nke n'ese n'ala
weputa achicha.

Ugbua é kpochapụrụ ife arụsị, Josaja
Onye eze wee nye madu nile iwu ka
ha mee emume ngabiga, i ji cheta
Jehova nke kpoputara ndị nna nna
ha site n'Ijpt we nye ha ala nke ha.

Nna anyị,
kedụ ka ụbọchị ta
siri dị iche n'ụbọchị
ndị ọzọ?

Nna ha we korọ ha akụkọ gbasara otu Chukwu siri zoputa ha site na mmegbu ndi Ijpt ma nye kwa ha iwu na ulo ikwu. O gwara ha otu obara nke e tere n'awara uzọ si zoputa umu nwoke e bu uzọ muo n'aka mmozi ahụ nke na-ebibi ha. Emume ngabiga ahụ bu nke kachasịnyu.

<https://goodandevilbook.com/>